

O tečaju lire ne odloča samo Italija

Upoštevati mora gledišče vseh držav EGS

V trenutku, ko se je nova koalicijska vlada pod vodstvom krščanskega demokrata Mora odločila za radikalnejše ukrepe proti inflaciji, ki bodo zadeli tudi širše plasti je gotovo zanimiv pregled sedanjega gospodarskega položaja v Italiji in možnosti raznih kombinacij, pri iskanju izhoda iz gospodarskih težav, katerega nam daje Jean Luc v gospodarski prilogi pariškega dnevnika «Le Monde».

lutne spremembe v državah, ki so članice EGS; o takšnih spremembah je treba odločiti «v skupnem interesu» držav članic EGS. Če doslej niso smele članice Mednarodnega denarnega sklada razvedniti svoje valute več kakor za 10 odst.; po uveljavljanju pogodbe o EGS mora vsaka članica računati s protiakrepi s strani EGS, ako bi na svojo roko menjala tečaj svoje valute.

Razvednotenje italijanske lire, kakor tudi valute katerikoli izmed držav EGS, bi imelo za posledico povišanje italijanskega izvoza v ostalih pet držav EGS in proti temu bi se vsakalor uprle. Cene nekaterih italijanskih proizvodov, kakor avtomobilov, izdelkov mehanske industrije, tkanin in tako dalje, so že tako nizke ter konkurirajo cenam izdelkov ostalih držav EGS; prav zato bi se države EGS odločno uprle razvednotenju italijanske lire. Iz vsega tega sledi, da ni vprašanje razvednotenja lire tako preprosta zadeva; za ukrep bi bil izvedljiv, ako bi se gibal samo v ozkih mejah.

ITALIJA V OKVIRU EGS

POSEG EGS

Danes je samo še v spomini italijanski gospodarski «čudež», piše Jean Luc, čudež, ki se je razvil v presenetljivi denarni ustaljenosti. Ta je bila možna glede na to, da ima Italija na voljo dovolj delovne sile. Pot navzdol v italijanskem gospodarstvu se je začela nekako pred dvema letoma. Cene so prišle skakati, vzporedno z njimi so se dvigale tudi plače; pričel se je beg kapitala v tujino, ter nastopila je primanjkljaj v plačilni bilanci. Pred voljavami kakor tudi po njih so bile lažje prebitke, da bi to pot zavstavile. Ukrep, ki jih je sprejela prava Morova vlada, niso ustrezali drakonskemu načrtu, ki bi ga morali izvesti. Krediti ki so jih podelile ZDA v začetku leta, so predstavljali samo balonček kisika, ki naj bi podprl liro, dokler se ne bi položaj popravil.

Evropska gospodarska skupnost se je zavedala položaja in je morala nastopiti. Komisija EGS je poslala v Rim svojega podpredsednika Roberta Marjolina, ki je Morovi vladik pred njenim padcem sporočil priporočila EGS, ki jih bi bilo treba uresničiti, preden bi komisija EGS privolila na podelitev pomoči, ki jo je Italija zahtevala. Komisija EGS je morala nastopiti v smislu določb rimske pogodbe, ki predstavlja temelje EGS. Politični razvoj v Italiji — nastop vlodne krize — je ustavljen trenutno nadaljnjo akcijo EGS. K sreči se med tem položaj ni poslabšal. Vse kaže da se je inflacija trenutno zavstavila. Seveda je še vedno potrebna previdnost. Ko bi program nove vlade ustavljal dvig plač, kakor tudi javnih izdatkov, se bo ožen zopet vnel.

LIRA NA BO RAZREDNOTENA

Sprič sedanjega položaja je zanimivo, da so v Italiji, kakor tudi v tujini vedno mnogo razpravljali o možnosti razvednotenja lire. Mikal je francoski zglede (razvednotenje franka), ki je uspel. Toda ne smemo nikakor pozabiti, da je razvednotenje franka bilo izvedeno, še preden je bila uveljavljena rimska pogodba o evropski gospodarski skupnosti. Ta namreč mnogo bolj olajšuje vsakršno va-

v Italiji so se pojavili glasovi, da bi Italija uveljavila izstop iz Evropske gospodarske skupnosti, da bi tako dobila proste roke. Gotovo pa je, da bi vsak italijanska vlada — razen komunistične — dvakrat pomislila, preden bi se odločila za takšen korak. Ostaja torej edina rešitev, da Italija sprejme priporočila EGS in da vlada v tem smislu usmeri tudi javno mnenje. Potrebno je izjaviti politično odločenost pri priložnosti boljšim skromnim življenjem, zapreti pot skakanju cen in višanju plač itd. Pod takšnimi pogoji bodo države EGS, predvsem Zah. Nemčija in Francija, lahko dovolile Rimu posojila v devizah, da se lahko lira utrdi, dokler se ne vzpostavi ravnovesje v plačilni bilanci.

Izvajanje takšne gospodarske politike bo seveda zadelo na ovir, ki jih postavlja razvoj italijanske politične konjunktura. Toda to je edina rešitev možna v megal Evropske gospodarske skupnosti. Vsekakor bo to važna zadeva v odnosih med državami EGS tudi glede na bodočnost same skupnosti. Gre za prvo resno gospodarsko krizo, ki je nastopila, odkar je začela veljati rimska pogodba o EGS.

Za francoskim še nemško mnenje

«Frankfurter Allgemeine Zeitung», ki je prav blizu zahodnonemške vlade, piše da je Morova vlada končno jasno požejala svoj namen, da ima ukrepe za ustavitve italijanskega gospodarstva za resno zadevo. Sedaj naj bi se zgodilo to, kar so

že davno želeli izvedenci, nestrpana javnost in predvsem prijatelji Italije v drugih delcih Z. višjih davki, ki bodo zaželi tudi malega človeka in z znanjšanjem javnih izdatkov naj bi se v tem letu in v prihodnjih potegnili iz prometa okoli 10 milijard mark, ki povzročajo inflacijo ter skrčili pretirano proizvodnjo. Sed italijanske vlade upa, da bodo vse italijanske sindikalne organizacije vendar uvidele, da je potrebna vzdržnost, če hočejo zagotoviti daljnji razmah italijanskega gospodarstva ob ustaljeni valuti.

Odlaganje in nedelavnost odgovornih so dovedli do tega, da se je ponesehril «vsi poskus stabilizacije. Na obzorju se že pojavljajo oblaki upadajoče zaposlenosti, krizi kriza v plačilni bilanci in v letošnjem letu kriza v gospodarski konjunkturi. Denar, ki ga bodo vrgli na vrh, naj bi porabili za dodatne investicije, ki bi dvignile mednarodno konkurenčnost Italije. Na žalost naj bi šele 1965, leta odpravili primanjkljaj v državnem proračunu, pa tudi v občinskih proračunih. Od državnih podjetij bodo zahtevali več finančne reda. Brez dvoma bo pot med inflacijo in deflacijo zjutraj težja kakor v letu 1963. Kljub temu ne bo izostal uspeh, ako bo vlada res dosledno korakala po poti, ki si jo je zacrtala. Potem se bodo Italiji — morda hitreje kakor bi kdo mislil — odprla vrata do kreditnih vrelov v državah EGS, o katerih so že mnogo govorili. S takšno začetno pomočjo in z lastnimi naporji naj bi Italija ušla zopet pridobiti svojo čudovito ekspanzivno silo, s katero je v desetih letih zmanjšala svojo zaostalost za sosedi.

Ukrepi nove Morove vlade

Poleg novih davkov, ki jih je uvedla nova Morova vlada in ki smo jih omenili že zadržljivi, naj omenimo še davek na alkohol in državne etikete na posodo za likerje in žganje. Povisane davke na alkohol je bilo že uveljavljeno 30. julija. Doslej so pobirali 46.000 lir, v bodoče pa bo davek znašal 60.000 lir za hektoliter.

POSEPEVANJE GRADITVE LJUDSKIH STANOVANJ

Vlada je pripravila zakonski osnutek, s katerim hoče pospešiti graditve ljudskih stanovanj, in sicer predvideva da dodelitev 90 milijard lir ustanovi Gescaj. Drugi osnutek predvideva davčne olajšave za kapital investiran v proizvodne namene.

Marjolin je zadovoljen

Podpredsednik komisije Evropske gospodarske skupnosti Marjolin je v Bruslju izjavil, da so ukrepi italijanske vlade proti inflaciji, kakor je že razložil minister državnega zaklada Colombo na konferenci v Bruslju, zadovoljivi. Gre za poobstritev davčnega pritiska ter zvišanje tarif javnih uslug, kakor rešite itd. Ti ukrepi bodo italijanski plačili omogočili, da zopet bolj odpre kredite in omogoči pvcenjanje investicij. Vsekakor bodo Italijanska vlada, Marjolin je dodal, da je dal nalogo, da se proučijo možnosti, ki jih predvideva člen 108 rimske pogodbe o EGS glede finančne pomoči, ki naj jo EGS dovoli svojim članicam v primeru stiske.

2. ZA NOVO CESTO IZ LJUBLJANE ČEZ HRUSICE

Ko je avtobus pustil za seboj Logosko polje in svinil mimo znamenitega križišča na Kalcah, a še bolj, ko si je utiral pot v zapletenih rejdah nad Planino, se je razvnel v avtobusu pogovor, kdaj bodo začela dela za novo avtomobilsko cesto od Villase v Furlaniji, od avto ceste Benetke-Trst, preko Soče mimo Standreva izpod Gornje naprej pa po sredini Vipavske doline do Ceste, Dobravelj in za Ajdovščino preko Hubla nad Šturjami pod Colom in skozi Podkraj do Kalc. Vnapi v avtobusu so bili kar vneti za novo cesto, medtem ko se Notranji okoli Postojne spraševali, kaj in kako bo nova cesta povezovala Postojno, a s Postojno seveda Reko in Koper in povrhu še Trst. Z vnaprejšnjim velikonostjo so jim zagovorniki nove ceste preko Hrušice risali avtomobilsko cesto, kako se bo «pri Granatu» ocepila od ceste mimo Hrušice ter šla neke mimo Bukovja in Predjame «na storo po stojsko cesto in se z njo združila takoj izza Postojne.

POSTOJNA JE SE PREMALO NAPREDOVALA

V Postojni se morajo avtobusi ustajati v preskromni ulici za avtobusno postajo. Tisoči avtobusnih potnikov nimajo kaj gledati. Drugače je bilo prej na glavnem trgu, ko si iz buffeta

Mart, bog vojne, je pred 50 leti vžgal nad Evropo in vsem svetom baklo prve svetovne vojne in leta 1939, komaj dobrih 20 let zatem, je Hitler potegnil človeštvo v drugo prav tako strašno medsebojno klanje. Mesec po sarajevskem atentatu, ki je dal samo povod za izbruh svetovnega spopada, je Avstrija 28. julija napovedala Srbiji vojno, čeprav je ta sprejela skoraj vse točke ultimata — razen tistih, ki jih kot suverena država ni mogla sprejeti. Dne 30. julija sta objavili splošno mobilizacijo Avstrija in Rusija; 1. avgusta je Nemčija kot zavaznica Avstrije napovedala vojno Rusiji in 3. avgusta Francija. Nato se je Velika Britanija le s težkim srcem odločila, da prisloži na pomoč svoji zavaznici Franciji. Britanski zunanji minister Edward Grey je ob podpisu vojne napovedi vzdihnil: «Luce nad Evropo so se ugnale in mi jih v svojem življenju ne bomo videli več gorati.» Nato ga je popadla mrlica in moral je leči.

Ob tej priložnosti naj omenimo, da je Švicar inž. A. von Steiger, ki je bil na dan sarajevskega atentata v Sarajevu, izjavil švicarski telegrafski agenciji, da ne drži trditve dviglega šoferja avstrijskega prestolonaslednika Dujeva — ta žiti še v Trstu — da je Princip oddal samo en strel in da ta žiti kroga ubila Ferdinanda in njegovo ženo. Inž. Steiger je v Sarajevu prišel v stik z vojaškim zdravnikom dr. Edvardom Bayerjem, ki je prvi po atentatu zdravnik pregledal Ferdinanda in njegovo soprogo. Ta mu je povedal, da je Princip izstrelil prvi strel proti Ferdinandu, z drugim je slučajno zadeli njegovo ženo, ker je pri streljanju spodrsnil s pločnika na cesto.

Gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in ČSSR

V Pragi je posebno odposlansvo, ki ga je vodil Nikola Minčev, predsednik jugoslovanskega inštituta za planiranje, podpisalo sporazum s češkoslovaško državo za planiranje, podpisalo sporazum s češkoslovaško državo za planiranje in gospodarskem sodelovanju med obema državama. Minčev je ob tej priložnosti izjavil, da bo ta sporazum omogočil izmenjavo mnenj o način planiranja. Danes so izredno obširne možnosti za gospodarsko sodelovanje med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Prepričan je, da bodo temu sporazumu sledili novi razgovori o gospodarskem sodelovanju. Takšno sodelovanje ne bo krepilo samo bratskih vezi med obema državama, temveč koristilo tudi stvari socializma in miru po svetu.

ČESKOSLOVAŠKA OPREMA ZA SOVJETSKO ZVEZO

Od leta 1966 do 1970 bo češkoslovaška strojna industrija dobavila Sovjetski zvezi opremo za 80 kemičnih obratov in petrolejskih čistilnic, poleg tega pa tudi opremo za 400 delavnic. Zadeveni sporazum je bil nedavno podpisan v Moskvi. Do sporazuma je prišlo v zvezi z načrtom za izvedbo programa o izgradnji sovjetske kemične industrije. Češkoslovaška industrija bo dobavila opremo tudi za izdelavo umetnih gnojil, sintetičnih vlaken itd.

A.R. Križem kražem po Italiji

opazoval nepretrgan promet. Postojnski turistični delavec je vneto pripovedoval, kako mi je Postojna sicer zelo pozna dobita v letu 1963. «Kras», ki je bila svoji resni arhitektonski liniji kar ustrezno pokrajini, po kateri nosi ime. Postojna je že precej pometa s starimi in uglednimi in neokusnimi zgradbami prejšnjega stoletja v središču, a vendar so lepa njena predmestja pod postajo in okoli Pivke Biti mesto, v katerem je vhod v čudežen podzemski svet in glavno mesto pokrajine, ki je posejana s številnimi drugimi kraškimi čudeži, daje prednosti, a naloga tudi zahteva dolžnost. Postojna je zelo napredovala komaj zadnjih pet let ali še pre malo. Kaj bi napravili iz nje sedanji italijanski turistični krogi pri množičnem turizmu sedanje dobe. Najmanj ena ulica bi bila natrpana s trgovinami in stojnicami spominkov o privlačnostih in posebnostih izpod zemlje in nad zemljo te čudovite pokrajine. Vsi ti tisoč obiskovalcev Postojnske jame se ne bi tako nenadlegovano prelivali po postojnskih ulicah.

Reka kot lesno pristanišče

Tudi na letošnjem avstrijskem lesnem sejmu v Celovcu je Zaječnica luka uredila razstavno reške luke. Ta prikazuje pristanišča in pristaniščne naprave, ki omogočajo ekspanzivni promet čez luko ter vse ugodnosti, ki jih lahko izkoristijo špediterji. Reka zavzema čedalje važnejši položaj tudi v mednarodnem tranzitu. Tako je lani tranzit čez reko pristanišče presegle 2,2 milijona ton; med tem je bilo 560.000 ton avstrijskega tranzita. Celoten promet čez Reko je lani znašal okoli 6 milijonov ton. V mednarodnem lesnem prometu igra važno vlogo lesno pristanišče na Susaku, ki je del reškega pristanišča. Sušak razpolaga z ustreznimi napravami za pretovor lesa. Na Reki je tudi specializirano podjetje «LUKADRVO», to razred diplomatske odnose z vzhodnim Berlinom. Zvezna nemška vlada se zaradi tega ne more spuščati v razpravljane o jugoslovanških zahtevah za povračilo škode. Najnovejši sporazum z Jugoslavijo ne omenja normalizacije nemško-jugoslovanških odnosov, ker Beograd ne priznava nemški zvezni vladi izključne pravice, da zastopa vse Nemce.

Kljub temu je treba nainovestiti sporazume, ki jih sicer jugoslovaška vlada še ni odobrila, imeti za pozitivne. Po teh sporazumih se bodo trgovinski odnosi izboljšali. Danes je možnost za tesnejše kulture stike in razgovore o posameznih tehničnih vprašanjih. Možno je od strani številne motnje v odnosih med nemškim in jugoslovanškim ljudstvom.

MORNARICA DRŽAV BREZ MORJA. Znano je, da imata Švica in Češkoslovaška pomorsko mornarico, čeprav nimata morja. Češkoslovaška ima 13 ladij, Švica pa 27. V poljskih ladjednicah gradijo zdaj še eno ladjo za Češkoslovaško. Računajo, da bo češkoslovaška mornarica okoli leta 1970 obsegala okoli 100.000 ton.

Križem kražem po Italiji

končale delo na cesti, ki sta jo dve hudi zimi z mrzovnjem in odvajanjem hudo zdelali in popolnoma razgnali asfaltni gornji sloj.

INDUSTRIJALIZACIJA VIPAVSKE DOLINE

Ko se ustavimo v Ajdovščini in tam prestopimo, nimamo vtisa kot nekako, da smo sreči južne vinogradniške pokrajine s smokvami in žlahtnim sadjem, ampak v industrijskem kraju, kjer je vse, kar je stavopisniške, gostilniške, vinogradniške, sadjarskega, eno in drugo in folklornega potpisnjega, v zapeket, a v prvih vrstah tega vseska prizišča se povsod razkazujejo stanovanjski bloki, samostrežne trgovine, tovarniške hale in povsod mladi ljudje, ker gre pač za svežo industrializacijo in urbanizacijo. Zabavno in poučno je poslušati zbidljive ugovore domačinov, zraslih v sunkih burje, kako dela ta moderna arhitektura vdolbin, lahkokotnih ostrišij, balkonov in privrskov sive las stanovalcem, ker se burja igra s temi arhitektonskimi nečimernostmi in brizga mokri pršec v najbolj skrite stanovanjske kote.

Na goriskem prehodu je živo

Drugo jutro se v Ajdovščini nekam oščajava, ker veča, da

Evropske avtomobilске tovarne slutijo krizo

Ali je možna protiameriška koncentracija velikih tovarn?

V zadnjem času so bili v zahodni Evropi napravljeni poizkusi, da bi prišlo med velikimi avtomobilskimi družbami do koncentracije, ki bi imela več ali manj protiameriško ost. Ameriška avtomobilska industrija je svoj vpliv na evropski celini, pa tudi na Angleskem močno utrdila in evropske velike avtomobilске tovarne se skušajo postaviti v bran proti temu prodiranju Americanov.

Med prvimi je za takšno koncentracijo dal pobudo prof. Vittorio Valletta, predsednik upravnega odbora italijanske avtomobilске tovarne Fiat, vendar se je ta kmalu nato umaknil s pozajmasilom, češ da pri tem ni mislil samo na koncentracijo evropskih avtomobilskih družb, ampak tudi na vključitev v takšni sporazum o sodelovanju tudi ameriških obratov v Evropi. Kot predstavniki tovarne, ki je iz Amerike prešla že mnogo posojil pod ugodnimi pogoji in pri kateri je soudeležben tudi ameriški kapital, se nac prof. Valletta ne more spuščati v kombinacije s protiameriško ostjo.

«L'Espresso», ki izhaja v Rimu, je nedavno priobčil predlog Heinza Nordhoffa, predsednika upravnega odbora zahodnonemškega avtomobilskega podjetja Volkswagen, naj bi se tri največje avtomobilске družbe v državah Evropske gospodarske skupnosti sporazumele, da bi potegnile iz trgovine nekaterih konkurenčne tipe avtomobilov. Nordhoff je pri tem mislil na francosko tovarno Renault in italijansko Fiat, poleg Volkswagena seveda.

«New York Times» poroča iz Pariza, da je Renault ostal povsem hladen nasproti temu zahodnonemškemu predlogu. Predstavniki te družbe je omenili, da je Renault že pred petimi leti

predlagal, naj bi se pet velikih evropskih tovarn sporazumelo glede načrta, po katerem bi se evropska avtomobilska industrija zavarovala proti prodiranju ameriške. Renault je naslovil svoj predlog v prvi vrsti na tovarno Volkswagen, toda odgovora ni prejel. Čeprav je težko doseči tak sporazum, tako je izjavil predstavnik Renaulta, spričo sedanje ponudbe Volkswagena, je Renault pripravljen na posvetovanja z drugimi evropskimi avtomobilskimi graditelji. Renaultov predstavnik je to izjavil nekemu pariškemu listu ter dodal, da s to izjavo nikakor ne odgovarja na pobudo Volkswagena. Pri Renaultu ugotavljajo, da se je tovarna Volkswagen omejila v glavnem na izdelovanje enega osnovnega tipa avtomobila, med tem ko izdeluje Renault z uspehom tri tipe; Fiat izdeluje vrsto tipov avtomobilov. Z ostalimi evropskimi avtomobilskimi tovarnami bi po mnenju predstavnika Renaulta lahko dosegli sporazum, po katerem bi skupno nabavljali sirovine in razne potrebščine za avtomobile, med tem ko bi ne kazalo izdelovati enotnih tipov. Podoben sporazum je bil nedavno dosežen med tovarnama Citroen in Peugeot, ki sta ustanovili novo skupno podjetje; to bo izdelovalo določene dele avtomobilov. (O tem sporazumu je «Gospodarstvo» poročalo v zadnji številki. Prip. ur.)

«The New York Times» pripominja, da je predsednik tovarne Volkswagen H. Nordhoff iznesel svoj predlog v rimskem listu «L'Espresso» štirinajst dni potem, ko je prof. V. Valletta, predsednik upravnega odbora Fiat, predlagal, naj bi se ustanovila evropski kartel, ki naj bi določil cene avtomobilov; in kartelu naj bi pristopila ameriška podjetja v Evropi.

V Parizu s pozornostjo sledijo tem raznim pobudam z avtomobilскеga področja ter vidijo v njem znamenje strahu pred krizo, ki jo utegne še poslabšati ameriška konkurenca. Tovarni Peugeot in Renault sta sklenili skrajšati delovni teden. V francoskih industrijskih krogih računajo, da General Motors, Chrysler in Ford nadzorujejo vsaj tretjino avtomobilске proizvodnje na Angleskem in v državah Evropskega skupnega tržišča. Pariški časnik «Les Echos» ki se bavi s finančnimi vprašanji, meni, da bi povezava treh velikih avtomobilskih tovarn na evropski celini predstajala učinkovito obrambo proti prodiranju ameriške avtomobilске industrije.

SODELOVANJE IN KONCENTRACIJA V FRANCJI

Predsednik francoske vlade Georges Pompidou je pred nekaj tedni v svojem razgovoru z urednikom nekega lista dejal, da zahteva razvoj sporazume za dosego spojitve in koncentracije francoskih podjetij, ki morajo zadobiti mednarodni značaj. Prav v tem duhu je prišlo do omenjenega sporazuma med tovarnama Citroen in Peugeot. O sporazumu o sodelovanju je prišlo tudi med družbama General Electric in Machines Bull company, ki posluje v Franciji.

Nedavno je Alfred Krupp opozoril zahodnonemško industrijo, da ne bo mogla več konkurirati na mednarodnih trgih, ako bo nastopala ločeno. Nedavno je prišlo na Nizozemskem do spojitve štirih največjih bank. Spojitvi sta se tudi zahodnonemška AGFA in belgijska Gevaert, ki proizvajata fotografske potrebščine.

Kakor rečeno, prihaja do po-

skusov za sodelovanje na avtomobilskem področju zaradi obrambe pred prodiranjem ameriške avtomobilске industrije. V Parizu računajo, da presegla vrednost proizvodnje ameriške družbe General Motors proizvodnje trinatistih največjih zahodnonemških tovarn. Donohed ameriške General Motors je za 10 odst. višji kakor ves narodni dohodek Nizozemske.

Preveč avtomobilskih nesreč v Jugoslaviji

«Ekonomska politika» (Beograd) poroča, da je Beograjska zavarovalnica v prvem polletju prejela 714 milijonov dinarjev od svojih zavarovancev v plačilo premij za zavarovanje avtomobilov; toda v istem času je morala za odškodnino zaradi avtomobilskih nesreč izplačati 757 mil. dinarjev. To pomeni, da je v prvem polletju 1964 imela izgubo. Do tega ni prišlo toliko zaradi samega naraščanja števila avtomobilskih nesreč, temveč zato, ker so podjetja, ki so popravljala pokvarjene avtomobile računala več, kadar je šlo za vozilo, ki je bilo zavarovano pri zavarovalnem zavodu. Zavarovalnica si skuša zdaj pomagati iz zaloge po drugi poti. Dogovorila se je s tremi podjetji, ki popravljajo avtomobile, da bodo njihovi strokovnjaki pregledali račune podjetij, ki bodo popravljala avtomobile na račun zavarovalnega zavoda. Zavarovalnica tudi poudarja potrebo, naj bi uvedli obvezno zavarovanje avtomobilov in povišali premije.

masenjenje Turizem socialna nuja

Ce se v soboto popoldne postaviš na cesto proti Barkovljam, ali na drugo, ki se vpenja proti Opčinam, ali na tretjo proti Ziljavim in Skofijam, ponosi sta slika: avtomobil za avtomobilom, v tem zažubljen par, pri kmalu drugega zadoboljen in kar ponosen družinski pogovar z ženo in otroki — morda danes točneje, z otrokom; zdaj pa se vmes brezobzirno vrine še motorno kolo. Preozke so že ceste, ki so se nam zdale pred dvajsetimi leti preštroke, prava potratna za države in državne finance. Vse drži naprej, naprej vse prehiteta, kjer je dovoljno, a še z večjo slastjo tam na otkih, da pokaže premoč svojega motorja.

Kam? Pravzaprav ni to niti važno. Ven je treba iz pravega asfaltnega tržaškega kotla med morjem, ki se po njem peni nafta, in razgreti kraškimi skalami, ven na deželo, v planine ali na obalo, če se iztakneš prostor ob njej, če tudi njo ni okužila smrdljiva nafta. Drugi ga se avtomobil in motorji zopet vračajo proti mestu, če je šlo vse v redu in ni bilo «materiala» za cestno policijo, Rdeči križ in kroniste po urednih.

Neizmerne množice se od tedna do tedna živijo iz vele-mest, da bi zadnale na prostem v naravi, ki je še ni pokvaril človeški napredek in kjer se ne mudi ne skalam ne drevesom. Nič čudnega, da je «week-end» beseda angleškega izvora, da je prišla iz dežele, kjer se je industrija razvila najprej in s svojimi nečloveškimi izdruki navdihnili Dickensove pispe bede in izkoristila v tovarnih in delavnicah.

Potreba po «week-endu» raste vzporedno z razmahom industrije in s tehničnim napredkom, ki spreminja življenje ter žre živec in gloda zdravje. Tehnični napredek zapleta življenje, a nam k sreči prinaša tudi orodje za bolj priti škodi, ki ga spremlja nezgodno. Motor nam je ninesel smrad in ropot v mesta, a hkrati potrpeljavno vleče človeka, vdano bolj kakor osel, na turo, v čisto naravo, ako samo pritisneš na pedal in mu prajšješ benčina.

Na turo! Turizem. To pravo prelinjanje človeških množic iz kraja v kraj, kakršnega človeška zgodovina še ni videla, ni več luksusa! Na morski obali srečaš čedalje več delavcev, pa tudi marsikaterega kmeta je zajel val množic, ki se spuščajo proti morju ali iščejo sence pod vnožjem gorskih velikanov.

Ti tokovi človeških množic iz kraja v kraj imajo očitno globlje socialno ozadje in nikakor niso morejo biti morda učinek gole propagande ali kaprica posameznika. Turizem ni več luksusa, več doma bogatašev ali strastnih planincev, a vendar bo še prinašal devize, čeprav bolj na drobno.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Harlem, mesto žalostnih rekordov

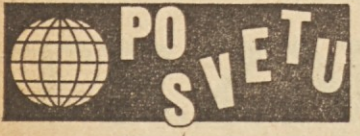
Črnci z Združenih ameriških držav se nikakor ne morejo umiriti, kakor kažejo najnovejši nemiri v mestu Jersey Cityju. Tu so demonstracije črncov trdale štiri ure, dokler jih policija ni zadušila s streljanjem v zrak. V tem mestu ki ima 280.000 prebivalcev, živi 47.000 črncv. Demonstracije niso bile nič manj burne kakor v New Yorku in Rochesteru. Črnci demonstirajo proti policiji, oziroma proti nastopu nekega policijskega oficirja, ki je v New Yorku ustrelil nekega 15-letnega črnca. Črnci zahtevajo uvedbo stroge preiskave medtem proti ravnarju policije, ki pa jo župan R. Wagner odklanja; zato je 17 črnskih organizacij za sredo napovedalo nove demonstracije. V Rochesteru je morala nastopiti tudi zvezna policija in general Williams je ledaj sporočil, da je 20.000 vojakov pripravljenih na nastopanje. Aretiranih je bilo 800 ljudi.

V Harlemu, mestni četrti New Yorka, kjer so demonstracije dosegle višek, je skušal pomiriti duhove je tudi črnski pastor Martin Luther King, voditelj Združenja krščanskih črncv, ki se bori za enakopravnost belih in črnh.

V londonskem listu «The Observer» smo zasledili zanimiv opis življenja v Harlemu izpod peresa znanega angleškega publicista Patricia O'Donovana, ki mu je pri zbiranju podatkov pomagal Joyce Eggington.

Harlem, ki je, kakor rečeno, četrti New Yorka, kjer so danes črnci večini, je bil ustanovljen leta 1659, ko so vladali še Holanci; dobrih pet let nato so se mesta polastili Angličani. Leta 1869 so v Harlemu sicer zgradili opero, toda ta okolnost ni nikakor ni mogla več dvigniti socialnega ozračja, ki se je tu ustvarilo. Prav v tistem času so se v tem kraju pričeli mešati črnci, Zidje, Poljaki in Italijani, a domačini so se počasi umikali. Polagoma so prevladali črnci. Danes je v Harlemu, kjer živi okoli milijon ljudi, 94 odst. črncv.

(Nadaljevanje na 2. strani)

MEDNARODNA TRGOVINA

Koordinacijski odbor za obmejno trgovino

NENADEN ZAPLET LJAJ NA DALJNEM VZHODU. Severni Vietnamci so v kratkem času dvakrat napadli ameriško torpedovko 'Madax', ki je križarila v Tonkinovskem zalivu...

Tekma na Luno

Ameriški satelit Ranger VII. je pretekli petek srečno zadel ob Luno ter se poprej posnel 4316 fotografij, ki jih je nato oddal na Zemljo...

MAV '64 v Padovi

V okviru propagande za večjo porabo perutnine bo od 5. do 8. decembra v segreth paviljoni padovanskih sejmača vrsta specializiranih razstav plemenitih sort perutnine...

POCENITEV MARGARINE

Stevilni zahodnonemški proizvajalci margarine, med temi tudi glavno podjetje Margarine-Union GmbH, so 1. avgusta znižali ceno delikatne margarine za 2 peniga pri funtu...

UVOZ KROMPIRJA V ZAH. NEMCIJO

Letošnji pridelek krompirja bo v državah Evropske gospodarske skupnosti manj obilen, kakor je bil lanski. Iz Bruslja poročajo, da bo v smislu sporazuma med državami EGS polovica odpravljena v Zah. Nemčijo...

OMEJEVANJE UVOZA VOLNENIH TKANIN V ZDA

V zadnjem času se v ameriškem parlamentu (Kongresu) čedalje bolj oglašajo poslanci, ki zahtevajo omejitve oziroma kontingentiranje uvoza volnenih tkanin. V senatu je demokrat Pastore izjavil, da bodo tudi ZDA gledale na ravnanje drugih dežel...

POS LABSANJE AMERIŠKE TRGOVINSKE BALANCE

V drugem tromesečju tega leta je bil prebitok v ameriški zunanji trgovini manjši. Izvoz se je zmanjšal približno za 1 odst. v letnem merilu 24,4 milijard dolarjev, uvoz pa za 5 odst. v letnem merilu 18,4 milijard dolarjev...

NOVA LEIŠČA ZLATA V ZSSR

Sovjetski geolog G. V. Foss je v svojem članku v reviji 'New Times', ki izhaja v Moskvi v angleščini, zanikal vesti iz zahodnih virov, po katerih naj bi proizvodnja zlata v Sovjetski zvezi pričela upadati. Ni res, da je pridobivanje zlata na Leni pričelo pojemati. Prof. Foss je član državnega komiteja za geologijo, in sicer kot glavni geolog za leišča zlata...

DINAR TUDI V BAHREINU

Vlada na Bahreinskih otokih je sklenila uvesti novo valuto, ki bo imenovala dinar in bo pričela veljati 1. julija 1965. Nova valuta bo pokrila z dobroizdelanimi funti sterlingi v Londonu. Zdad je na Bahreinskih otokih v obtoku rupija, pravzaprav zalivska (gul) rupija. Nove denar bo razdeljen v tisoč enot - fils.

NEMŠKI KAPITAL SE VSI LJA V LATINSKO AMERIKO

Glavnik zahodnonemška ministrstva za gospodarstvo je sporočil, da je Zah. Nemčija v času od 1952 do 1963 investirala v državo latinske Amerike 1,470 milijonov mark. Največ zahodnonemškega zasebnega kapitala je bilo vloženega v Brazilijo, in sicer 800 milijonov mark ter v Argentini (270 mil. mark).

Razmah trgovine med Italijo in Poljsko

Politika EGS ovira izvoz poljskih živil

Poljski zavzema četrto mesto po vrednosti trgovinske izmenjave s Poljsko med kapitalističnimi močno razvitimi deželami in drugo mesto v okviru Evropske gospodarske skupnosti. S to ugotovitvijo se začenja razprava o italijansko-poljskih trgovinskih odnosih v poljskem časopisu 'Perspectives Polonaises'. V zadnjih treh letih se je trgovinska izmenjava s Italijo razvila zelo dinamično, bolj kakor s katerokoli državo članico Evropske gospodarske skupnosti. Gotovo, da je k temu razvoju prispevala trgovinska pogodba sklenjena pred štirimi leti, to je leta 1960. Prav glede na to, da je Italija članica EGS je razvoj poljsko-italijanske izmenjave v zadnjih treh letih toliko bolj zanimiv.

SESTAVA TRGOVINE MED ITALIJO IN POLJSKO

Poljska uvaža iz Italije predvsem stroje, industrijsko opremo in vozila. Uvoz teh je leta 1960 predstavljaval 38,4 odst. vsega uvoza iz Italije, a leta 1963 že 47,4 odst. Italija prodaja stroje in industrijsko opremo ter vozila Poljski na kredit; ta okolnost bremeni nadaljnji razvoj poljskega izvoza v Italijo, je zopet čutilo posledice omenjene carinske politike EGS.

RAZVOJ POLJSKO - ITALIJANSKE TRGOVINE PO VREDNOSTI (v milijonih dolarjev)

Table with 3 columns: Year, Value, and Percentage. Data for 1960, 1962, 1963 for both directions of trade.

NOV TRAJEKT. Začenši z avgustom bo italijanska plovna družba 'Linea Marittima del Adriatico' vzdrževala redno naglo zvezo med Ancono in Zadrom ter Barijem in Dubrovnikom.

NAPOVEDANE LADJE JUGOLINJE

Proga Jadransko morje - Severna Evropa: 'Zadar' 11. avg.; Proga (hitra direktna) Jadransko morje - Severna Amerika: 'Baška' 21. avgusta; Proga Jadransko morje - Perzijski zaliv: 'Uljanik' 7. avg.; 'Nikola Tesla' konec avg.; Proga Jadransko morje - Bengalski zaliv: 'Romanija' v začetku septembra; Proga Jadransko morje - Indija in Daljni vzhod: 'Trebnje' 20-25. avgusta; Proga (hitra) Jadransko morje - Daljni vzhod: 'Triglav' 20-25. avgusta.

Križem krazem po Italiji

tudi iz sosednje Furlanije. V zadnjem času pa prihajajo tudi že iz videmske Furlanije. Okoli trideset izmed njih ima lastne tovornjake, ki so si 'ih prihranili od svojih dnevnih, ali pa so prodali doma njive in kmečke hiše. Ugledno mesto zavzemata med večjimi krajevnimi prevoznimi podjetji goriska Goriziana in Primorje Ekspert, ki trguje v obmejnem prometu. Zraven obstoje še posredniške agencije, ki iščejo, love in kombinirajo blago za prevoz do določenega mesta, in kar je se bolj važno, drugo blago za normalno vožnjo tovornjaka, ki ne sme voziti prazen. Zadnje case se je v tej stroki uveljavil 'Kodermac'. Pozimi so kljub vsem zelo tuhim zimam vozili koroško iz Vojsvodine, a za tje so bili treba najti tovor. Letošnji junii so nekateri pripeljali dolni marelic, ki so bile v Italiji razmeroma drage v primerjavi z breskvami.

Sodelovanje treh držav v jeklarstvu

Kakor poroča ČTK, je bil nedavno v Moskvi med predstavniki jeklarskih obratov Češkoslovaške, Madžarske in Poljske podpisano sporazum o sodelovanju, in to na priporočilo Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč. K sporazumu lahko pristopijo tudi druge države.

AMERIKA V EVROPI

Nedavno je bilo objavljeno, da je ameriška vlada sklenila umakniti iz Zahodne Nemčije zadnjih 7000 mož vojakov, ki jih je jeseni 1961 za časa berlinske krize poslala 7. ameriški armadi v Zahodni Nemčiji. Ta sklep je treba samo pozdraviti. Toda pri tem ne smemo prezreti, da pri tem se količine taktičnega jedrskega orožja ZDA v zahodni Evropi v zadnjih dveh letih povečale za 60 odst. Lani je ameriška 7. armada, ki šteje 260.000 mož, prejela nove taktične rakete 'Sergent' in 'Pershing', namesto zaostalih zastarelih rakete 'Corporal' in 'Redstone', z atomskim orožjem so oboroženi celo bataljoni in posebne čete. Dejansko je vojaška moč ameriških sil v Zahodni Evropi danes mnogo večja, kakor leta 1961.

ITALIJA

RIM Slovenski HOTEL 'BLED' LASTNIK V. LEVSTIK Via S. Croce in Gerasusalemu 40 - Tel. 777-102 Blizu železniške postaje - Direktna zveza z avtobusom št. 3 - Domača kuhinja - Vse sobe s prhami.

Letos manj jagnjetine iz Jugoslavije

Jugoslavlani so v zadnjih letih izvozili mnogo jagnjetine, posebno se lani, ko je dosegel izvoz rekordno višino. Toda v začetku tega leta je izvoz nazadovol: v prvih štirih mesecih je znašal 1.852 ton (vštevilo 138 ton ovčjega mesa) proti 2.351 tonam (od tega 17 t. ovč. mesa) v razdobju januar-april 1963, vendar je kljub temu bil večji od izvoza v istem času prejšnjih let. Največja čimtelja, ki sta privedla do letošnjega skrčenja v izvozu sta na eni strani upadanje ovcerje, a na drugi dejstvo, da se je letos izvozna sezona začela rano. Številni ovac se krči, zaradi česar se je zmanjšala tudi reja plemenitih jagnjet. To se je zgodilo prav v trenutku, ko je na notranjem trgu primanjkovalo vsakega mesa, zaradi česar so morali to pomaknjev nadoknaditi z jagnjetino. Za izvoz je tako ostalo premalo.

KAM IZVAŽA JUGOSLAVIJA JAGNETINO? Največ je gre na italijanski trg. Ta je prevzel v času od januarja do konca aprila leto 1.708 ton jagnjetine (lani 2.329 ton). Na drugem mestu je v tem pogledu Ciper, ki je uvozil tedaj 4,6 tone jagnječjega mesa.

Za jugoslovanski izvoz jagnjetine je značilno, da se v prvih mesecih izvozne sezone usmerja pretežno v zahodnoevropske dežele, kjer so tedaj cene manj konkurenčne kasneje pa v Grčijo, ki je bila še pred nekaj leti edina nabaviteljica jugoslovanske jagnjetine. Spričo posebne razmaha izvoza jagnjetine v zadnjih časih Jugoslavlani upravičeno zatrjujejo, da obstajajo znatne možnosti za nadaljnje povečanje izvoza, ki žal doslej še niso bile izkoriščene. Jugoslavija je namreč poleg Francije edina evropska dežela, ki razpolaga z velikimi količinami jagnjetine za izvoz. Bodoči izvoz je odvisen v prvi vrsti od tega, kakšna bo razpoložljivost jagnjetine na notranjem trgu; ako bo zadostna, bo tudi izvozne jagnjetine dovolj. Razen tega je treba tudi zboljšati ovcerje, da se dvigne kakovost izvoznega blaga, kajti tuja tržišča, ki bi lahko uvažali precej jugoslovanske jagnjetine, še nista na seznamu uvoznice in Jugoslavlani si prizadevajo, da bi tudi v ti državi izvažali jagnječje meso.

Harlem

sovražnost. Smeha ne vidiš nikjer. Tujce pozdravljajo črnici z vzklikom: 'Pojdij domov, belec!' ali 'Vidiš zamaščenega belega bastarda!' Človek se oddahne, ko se vrne v New York. Harlem je kolonija sredi mesta, ki hoče Harlem nima nikakršne gospodarske ali politične moči. V parlamentu (Kongresu) ima enega predstavnika, ki je baptističen duhovnik in živi vsekarok luksuzno. Ob nedeljah prihaja pridigovat. V Harlemu vlada nezakonitost. Največ nasilja se dogaja med samimi črnici. Sole so daleč izpod povprečne ravni. Črnici živijo v bedi in niti zaleč niso deležni ameriškega gospodarskega čudeža. Smith napol podtrh hiš ne morejo zapustiti iz nemških razlogov. V New Yorku se črnici ne morejo gospodarsko uveljavljati, čeprav se sicer tam gospodarstvo razvija povsem svobodno.

Spopadi med policijo in črnici niso novi. Ze leta 1943 je policaj ubil v Harlemu črnega vojaka; sledile so demonstracije, med katerimi je bilo pet črncev ubitih, 543 ranjenih in 484 aretiranih. Do zadnjih burnih demonstracij je prišlo, ker je preteklo soboto policija ubila petnajstletnega črnca Jamesa Powell.

(Kakor znano, je bil nedavno v ZDA uveljavljen zakon, ki zagotavlja popolno enakopravnost vsem državljanom ne glede na njihovo pleme.)

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE A. POŽAR

TRST - VIA BOCCACCIO, 3 Tel. 28-373

PREVZEMAMO vsakovrstne prevoze za tu in inozemstvo. - Postrežba hitra. - Cene ugodne.

adriaimpex s.p.a.

TRST, Via della Geppa, 9 Tel.: 38.770, 29.135

IMPORT - EXPORT industrijskih proizvodov

Tvrdba je pooblaščen za prodajo nadomestnih delov FIAT, OM, RIV v Jugoslavijo

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

ZVDRŽUJE Z MODERNIMI TOVORNO - POTNIŠKIMI LADJAMI REDNO PROGO

JADRAN - JUZNA AMERIKA, JADRAN - ZAHODNA AFRIKA, REDNO LINIJO OKOLI SVETA

ter nudi ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravnico podjetja: SPLOŠNA PLOVBA, PIRAN, Zupaničeva 24, Telegram: PLOVBA-PIRAN, Telex: 035-22 in 035-23, Telefon: 73-470 do 73-477 in na naše agente po vsem svetu.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S.P.A. - D.D. TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 180.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10

TELEFON ŠT. 38-101, 38-045 BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

MOBILI MADALOSSO

TRST - TRIESTE, ulica XXX Ottobere vogal ul. Torrebianca, telef. 35-710

blazine permalflex

Pohištva dnevne sobe oprama za urade - vozilski - posteljnice

Razstave: Ul. Valdirivo, 29 Ul. F. Filzi 7

IMPEXPORT

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA TRST, Ul. Cicerone 8

Telef. 38-136 - 37-725

Oddelek za kolonialno blago Ul. del Bosco 20 - Tel. 50010

Telegr.: Impexport - Trieste

UVAZA: VSAKOVRTEN LES - CEMENT IN GRAD. BENI MATERIAL - MESO IN ŽIVINO

IZVAZA: TEHNIČNI MATERIAL - RAZNE STROJE TEKSTIL - KOLONIALNO BLAGO

Specializirano podjetje za vsakovrstne kopenczacje

Posreduje po tržaškem in goriskem sporazumu

A. BRANDOLIN Trst Via S. Maurizio, 2

Cevi - plošče - žice iz medenine in bakra

SKIMPLATE PLOČEVINA + PLASTIKA

Vijaki iz medenine in železa za les in kovino

V MEDENINO VKLESANI PREDMETI

Vodne pipe Opreme za kopalnice

PLOČEVINE VSEH VRST

Na političnem obzoru

ZA PRIZNANJE PRAVIC SLOVENCEM. Predstavniki Slovencev v deželnem svetu so ne glede na politično skupino, h kateri pripadajo, razvili izredno dejavnost za priznanje pravic ki pritičijo Slovincem v smislu ustave in samega statuta za deželo Furlanija - Julijska krajina. O spremembi predloga, ki so ga postavili pristajajo komunikativne stranke Dr. Šiško, Baccioni in Jarc k čemu 56 notranjega osnutka pravilnika ki bi doseženo kompromis. Spreminjalni predlog gre zlasti za to, da bi slovenski svetovalci lahko v deželnem svetu govorili v lastnem jeziku. Na željo kršćanskih demokratov, ki imajo s socialistimi demokrati večino v deželnem svetu, so omenjeni svetovalci umaknili svoj predlog, ker jim je bilo s strani kršćanskih demokratov zagotovljeno, da bo njihov vred log predložen najprej odboru za osnutek pravilnika. Dr. Šiško je pripomnil, da pričakuje da bodo o teh vprašanih razpravljali z vso resnostjo; zanesljivo pa na zagotovilo predsednika deželne vlade Dr. Berzanti, da bo deželni odbor posvetil vprašanju največjo pozornost. Tudi dr. Škerk se je v imenu Slovenske skupnosti zadovoljil s tem zagotovitvijo. Seveda nastaja nevarnost, da se vprašanje uobarahe slovenskega jezika prevec zavleče.

KAJ BO S SLOVENSКИMI NAPISI? Razprava o predlogu tržaškega komunističnega občinskega svetovalca Padovana, naj bi v okoljskih vaseh, ki pripadajo tržaški občini, uvedli dvojezične napise, se je slabo končala. Občinski svet je na veliko presenečenje opozicije izglasoval nasproten sklep. Kot smo že zadnje poročali, so se Padovanemu predlogu uprili zlasti kršćanski demokrati, češ da je demagoški. Socialisti so se glasovanja vzdrljali, med tem ko je za predlog glasoval dr. Simič, izvoljen na listi Slovenske skupnosti. Dr. Simič je s svojim nastopom, ki ga je obrazložil v daljšem značilnem govoru, vzbudil splošno pozornost.

KOLIKO BOMO IMELI SLOVENSKIH DEŽELNIH URADNIKOV? »Piccol« poroča, da bo v deželni vladi namestili okoli 300 uradnikov; danes jih je na delu že okoli 50. Največ novih namestencev bo predeloval ob delu (predvsem od tržaške seveda) v deželno upravo. Zanimanje se ne izplača državnim namestencem, da bi prihajali v Trst, ker so dnevne pretnice. Predstavniki neofašistov se zavzema za zaposlitev bivših namestencev anglejske vojaške uprave. Mi pa smo radovedni, koliko bodo namestili slovenskih uradnikov. Ti bodo toliko bolj potrebni, ker je svet »de facto« sprejel načelo, da deželni svetovalci lahko vlagajo svoje vloge v slovenskem jeziku; toliko bolj bo potrebno znanje slovenskega jezika, ko pojde za obveščanje s strankami. Deželna uprava se že seli v palačo »Telve«, kjer je bila ravnica postaja na Oberjannem trgu.

SLOVENC V ZAKONODAJNIH KOMISIJAH. Po zakonodajnih vesteh prideta v zakonodajno komisijo za splošne in finančne zadeve ter proračun dr. deželni svetovi tudi dva Slovenci (komunisti) dr. Šiško in dr. Škerk izvoljen na listi Slov. skupnosti. Dr. Škerk bi prišel tudi v komisijo za solstvo in zdravstvena vprašanja, a svetovalec Jarc (komunist) v komisijo za kmetijstvo.

REVIZIJO BI RADI. Lega nazionale v Trstu protestira proti temu, da je predsednik Tito v svojem govoru na Visu uporabljal oznako »Slovensko Primorje«, češ da ni bila istrska obala nekdar slovenska. Lega nazionale sicer pozdravlja Titovo ugotovitev, da se ne odnosi med Italijo in Jugoslavijo zlobljasi, pripominja pa, da bi se mir na Jadranu se bolj utrdil, ako bi revidirali londonsko pogodbo o rešitvi tržaškega vprašanja. Podobna je resolucija Zdruzjenja Istranov (Unione degli istriani), ki pravi, da je zelo resna Titova ugotovitev, da med Italijo in Jugoslavijo ni več o zemeljskih vprašanj. Zdruzjenje poziva predsednika Mora v posebni brožavki, naj ovzre Titovo trditve, da je bližnje primorje slovensko. Nobena izmed teh organizacij očitno ne računa z možnostjo, da zahteva po reviziji z italijanske strani lahko sproži zahtevo po reviziji tudi z jugoslovanske strani. Tako bi jugoslovanski revizionisti lahko postavili vprašanje etnične pripadnosti obale od Devina do Trsta.

KAJENE POPEŠUJE PLJUCNEGA RAKA. V londonskem listu »Observer« opozarja zdravnik Abraham Marcus na razne bolezni, ki jih prinašajo današnji način življenja. Često se »osodbenjšee bolezni skrivajo v človeškem organizmu. Zato bi bili potrebni bolj pogosti zdravniški pregledi ljudi. Angleska vlada je organizirala propagando proti pretiranemu kajenju. Podatki kažejo, da je ta propaganda, ki ima namen zlasti preprečiti širjenje pljučnega raka, precej uspešna. Po poročilih državne ustanove Government Social Survey so v Ameriki ugotovili, da pričnejo mladoletni otroci kaditi ne toliko zato, ker že kadijo njihovi tovaršiči, pač pa, ker kadijo njihovi starejši bratje in sestri. Otroku je treba dopovedati, naj se ne loti kajenja, ker je zdravje bolj dragoceno kakor trenutni užitek, ki ga vrivoravi kajenje. Sani zdravniki so pričeli dajati dober vzgled. Mnogi so se odpovedali kajenju v javnosti.

Namesto naftovoda z Jadrana na Bavarsko

Francozi bi podvojili naftovod iz Marseillea do Ingolstadtta?

V tržaški in gorški javnosti je vzbudilo pozornost poročilo strokovne revije »Petroleum Intelligence Weekly« o posledicah, ki jih utegne imeti zavlečevanje z dokončno odločitvijo glede graditve naftovoda z Jadrana na Bavarsko, ki naj bi se začel pri Trzinu. Omenjeni časopis trdi, da se bodo petrolejske družbe odločile za podvojitve (zgraditev še drugega naftovoda poleg že obstoječega naftovoda med Marseillem in mestom Karlsruhe, ki je bil podaljšan do Ingolstadtta, v primeru, da bi se graditev naftovoda med Trzinom in Bavarsko predložila na Bavarskem je potreba po petroleju velika, zato je treba hiteti s speljavo naftovoda. Zmogljivost naftovoda iz Trzina do Ingolstadtta bi znašala 13 do 18 milijonov ton, in sicer bi bil naftovod speljan do leta 1967. To vprašanje je treba čimprej rešiti tudi zato, ker ne bo zadostila niti naftovod, ki ga gradi ENI iz Genova do Ingolstadtta in katerega zmogljivost se bo sukala okoli 10 milijonov ton na leto. Pri graditvi tega naftovoda so nastale zlasti težave v Švici. Računajo, da bodo zahteve po petroleju na Bavarskem

Socialni VTRINKI

1 milijon tujih delavcev v Zahodni Nemčiji

V Zahodni Nemčiji je zaposlenih 24,5 milijona ljudi, toda oblasti si prizadevajo, da bi pridobile tudi upokojence in gospodinjice za lažje delo v tovarnah, da bi tako zagotovili nemoteno obratovanje v tovarnah. Za te naj bi našli lažje delo, in sicer nekako 20 do 30 ur na teden.

Čeprav prihaja med poletni časi mnogo študentov in dijakov na delo v tovarne, skladišča, urade in na ceste, ter tako pomagajo vodstvom tovarn in uradov iz stiske, ko odhaja toliko ljudi na dopust, je se vedno dela za druge. Sicer zdravniški in pedagoški odvetujejo študentom in dijakom delo v tovarnah med poletnicami. Ti zaslužijo na uru 2,5 do 3,5 mark (392,50 do 569,50 lire).

Danes je v Zahodni Nemčiji na delu 1 milijon tujcev; od tega 31 odst. Italijanov, 16 odst. Grkov, 15,5 odst. Špancev in 7,5 odst. Turkov. Tudi Jugoslovanci je precej. Poleg tega pripomnimo in pomočnikom povešče tovarne okoli 50.000 delavcev iz Francije, Nizozemske in Avstrije ter se še isti dan vračajo čez mejo domov. Nemške oblasti so pripravljene opustiti podjetej davka na čezrno delo, da bi iste delavce zaposlili delj časa, toda sindikati se upirajo temu namenu, ker grejo za tem, da bi uvedli 40-urni teden.

IZGUBLJENE DELOVNE URE

V prvih petih mesecih tega leta so v Italiji zaradi stavk izgubili 49.705.000 delovnih ur (v sami tekstilni industriji 13 milijonov 575.000 ur). Stavke niso povzročile tako velikih izgub v istem času lanskega leta, ko je znašala zguba 34.867.000 delovnih ur.

SONCE IN SRONI NAPADI. Na kongresu angleških zdravnikov v Manchesteru je Francoz Poumailloux presenetil zbrane zdravnike z zanimivim poročilom o vplivu sončnega izžarevanja na srčno bole. Število srčnih napadov je višje v času narasčanja kozmičnega izžarevanja, ki ga povzročajo erupcije na soncu. To so ugotovili na podlagi natančnega opazovanja. Ko so štirje observatoriji v Evropi zaznali močnejše izžarevanje sonca, ki je nastopilo kot posledica erupcij, so v okolici Pariza ugotovili, da se je število srčnih napadov dvignilo. Srčni napadi so sledili 24 do 48 sekund za sončnimi erupcijami.

V lepem julijskem jutro sem se na tržaškem pomolu vkrcal na novo motorno ladjo »Ambrabell«, last pomorske družbe »Navigazione Alto Adriatico«, ki vzdržuje redni pomorski promet med Trstom in Gračežem.

Poldrugo uro trajajoča vožnja s prelepim razgledom je bila ob mirnem, od poletnega sonca ožarjenem modrozelenem morju nad vse prijetna. Sirena je zapiskala, mostič in prizvi so bili potegnjeni na krov in ladja je vzplula; v svoji premočrno usmerjeni vožnji se je vedno bolj oddaljevala od tržaškega obrežja. Polagoma se sgrabljali obrisi tržaškega mesta in obkrožajoče hribovite obale, ki se vije v loku od Debelega ritca tja do devinskih pečin.

Ko smo bili na odprtem morju, se je na desni strani začela prikazovati nizka obala Spodnjega Posočja, to je Zdobe in Primera. Iznad lagune je bil za vidnega zvonik božjepotne cerkve na Barbani; nato smo ugledali slikovito mestce Gračež, ki se dviga v ozkih ulicah in sivo belih mestnih hiš, s trnjevo vrsto modernih domov, dostopnih krogih in vodnih zvezah med lagunami. Tu so bile več bogatih ogledjskih meščanov, ob morju pa je bilo večje pristanišče, postaja rimske mornarice.

Življenjski stroški doma in na tujem

Po podatkih Osrednjega statističnega urada v Rimu so se življenjski stroški meseca maja povzeli le za malenkost, in sicer za 0,4 odst. v primeri z mesecem aprilom. Če postavimo cene na 100 v letu 1961, je v maju znašal indeks 118,1, v aprilu pa 118,6. V primeri z lanskim majem so se življenjski stroški dvignili za 6 odst.

	1963	1964
Živila	31,62	30,39
Surovine	148,60	141,24
Polizdelki	152,92	159,48
Končni izdelki	87,89	90,46
SPLOSNI INDEKS	97,37	97,86

Meseca maja so cene na debelo v Italiji za malenkost nazadovale v primeri z aprilom, in sicer za 0,1 odst. (indeks je znašal 110,4 v maju, aprila pa 110,5, osnova 100 = 1963). V primeri s cenami na debelo, ki so veljale meseca maja lanskega leta, so bile cene v letošnjem maju za 3,6 odst. višje. Cene na drobno so v letošnjem maju bile za 0,9 odst. višje kakor meseca aprila (indeks 139,2 v maju, 138,0 v aprilu, vedno osnova 100=1963). V primeri z majem 1963 so bile letos cene na drobno za 5,6 odst. višje.

Cene na debelo so se nekoliko znižale šele v drugi polovici junija, in sicer za 0,37 odst. v primerjavi s cenami v prvih petih najstih dneih meseca, ki so nazadovale za 0,29 odst. nasproti ceram zabeleženim ob koncu maja. Nazadovanje cen na debelo pripisujejo v prvi vrsti porocitvi cen sledečega blaga: rastlinskih živil (za 0,07 ods.), živalskih proizvodov (0,11 ods.), tekstil (0,43), kemičnih izdelkov (0,46), gradbenega materiala (0,56) in raznih rastlinskih proizvodov (4,64). Podražila se so samo rude in kovine, in sicer za 0,48 odst.

Ako natančneje opredelimo posamezne blagovne skupine po proizvodih ugotovimo, da so cene v imenovanem času znižale pšenici, ovsu, senu, rizu, mašč. ulju, govedini, svinini, tunam v olju, bombazu, volni Merinos, modri gailci, amonijevem sulfatu, gradbenemu materialu, surovim kožam in papirju; dvignile so se svežemu siru, siru Gorgonzola, oljtemu olju, prašičem, perutnini, jajcem, surovini svinji, juti, loku, domačemu koku, svinici in cinu.

NIHANJE UVOZNIH IN IZVOZNIH CEN

Cene na debelo izvoženemu in uvoženemu blagu so se v drugi polovici junija rahlo spremenile v primerjavi s cenami v prvi polovici istega meseca. Med uvoznim blagom so se dvignile živilom in polizdelkom, dočim so ostale pretežno nespremenjene surovinom in končnim izdelkom. V uvozu pa so se znižale cene živilom in surovinom, a dvignile polizdelkom. Podražila so se kava, kakao, poper, švicarski sir Emmenthal, jajca, argentinski zmznjeno meso, arabski

KRONIKA

PRIHODNA ŠTEVILKA »GOSPODARSTVA« izide 21. avgusta. V tednu od sobote, 8. t.m. do sobote 15. t.m. bodo uradi »Gospodarstva« zaprti. Navada je, da v Italiji ne izidejo gospodarski listi za poletne nočnitve, ki se zaključijo sredi avgusta.

SOLSKO SKRBNISTVO SPOROČA, da so od 6. t.m. dalje, od 10. do 12. ure dopolne na vlogled na sedežu znanstvenega inšpektorja s slovenskim učnim jezikom v Ulici Lazareto Veccio 9, dokončne znesene lestvice za poverjena in nadomestna mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom tržaškega ozemlja, za solško leto 1964/65.

OBMEJNI PROMET. Na Tržaškem je v juliju prešlo italijansko-jugoslovansko mejo milijon 535.199 osebo z obeh strani. Od tega je bilo 736.703 prehodov s prepustnicami in 798.496 s potnimi listi. V lanskem juliju je znašalo število prehodov milijon 373.709. V istem mesecu so na Gorškem zabeležili 174.916 prehodov, in sicer 120.525 s prepustnicami, a 34.391 s potnimi listi. Julija lani je prekročilo gorško mejo 157.000 oseb.

POZAR V LESNEM SKLADIŠČU. Pred nedeljo je hud požar zajel skladišče lesa podjetja CILLE v industrijskem pristanišču v Zavrliah. Plameni so ugasnili večje število dragocenih eksotičnih hlodov. Škoda znaša 2 milijona lir.

TUDI ZA LEKARNARJE — »SKRVAJANI TEBEN«? Na nedavnem sestanku Zdruzjenja lekarnarjev v Trstu so iznesli predlog, naj bi tudi lekarnarje stale enkrat v tednu pod dno zaprte. V tem smislu so se izrekli menda vsi uslužbenecji v lekarni in pa večina lekarnarjev samih. Lekarne naj bi ostajale zaprte zmeroma, da ne bi pol-dnevna tedenska zavora prihranjala potrošnike za zdravlila v primeru potrebe. Dokončnega sklepa o tem še niso sprejeli.

NAŠE SOŽALJE

Umrlj so: V Trstu 79-letni Peter Zerjal, 80-letna Ersilia Ronco por. Siderini (zaradi hudih opeklin dobljenih v lastnem stanovanju), 73-letna Julka Maček, 76-letna Babič (zaradi bolezni), 76-letna Marija Ivančič vd. Vecchietti, 75-letni Viktor Zavadal, 55-letni Josip Kuc, 81-letna Tereza Škabar vd. Kobec; v Sestri 57-letni Franc Ferfolija (zaradi pada z motornim koleškom); v Boljuncu 52-letni Josip Babič (zaradi nesreče na delu); bil je zidar); v Standeržu 45-letni Stanislav Nanut (zaradi srčne kapi).

Danes živi Gračež od turizma

Njegova burna preteklost je bila povezana z Ogledjem

V dobi preseljevanja narodov se je iz ogroženega in propadajočega Ogledja izselilo veliko ljudi in to brezno mesto, ki so Gračež se povečali in utrdili; vendar se Ogledje in utrdili; vendar se Ogledje od večjega pomorskega razmah ni povzpelo, ker se Gračež, ki ga je hunski kralj Attila leta 452 razrušil, ni več opogel ter se iz državnih vzrokov, katerim so se pridružile razprtje cerkveno-upravne neposredno drž. tega starinskega središča, s svojjo levo plaščo in s vsemi sodobnimi kopaljskimi napravami. Poleg Rima in Lida je to najbolj očenjen in obiskovan kopaljski kraj ob italijanski jadranski obali.

Preteklost Gračeža se prepleta z razvojem in usodo bližnjega, 10 km oddaljenega starodavnega Ogledja. Kolikor bolj je cvetela Ogledja, toliko bolj je napredoval Gračež, za kar imel posebej v pripravi legi in po dostopnih krogih in vodnih zvezah med lagunami. Tu so bile več bogatih ogledjskih meščanov, ob morju pa je bilo večje pristanišče, postaja rimske mornarice.

Življenjski stroški doma in na tujem

gumlj, premog Durban za plin, ameriški premog (tout venant), surovi petrolaj, ameriški loji, semenska olja, baker, cin, svinec, celuloza za rajo in papir; pocentili so se cejlonski čaj, nizozemsko maslo, semena zemeljskih lesnikov in lanu, surovi gumji, ameriški in egiptovski bombaž, juta in kolofonija.

	1963	1964
IZVOZ	148,60	141,24
Živila	152,92	159,48
Surovine	87,89	90,46
Končni izdelki	97,37	97,86
SPLOSNI INDEKS	110,50	109,98

	1963	1964
Živila	89,07	91,35
Surovine	87,25	86,09
Polizdelki	124,56	136,23
SPLOSNI INDEKS	95,89	98,38

ZIVLJENJSKI STROŠKI V JUNIJU

Splošni indeks življenjskih stroškov (na osnovi 1961 = 100) se je v juniju dvignil na 119,7 (v maju 118,6, a v lanskem juniju 112), indeks cen na debelo (osnova 1953 = 100) je poskočil na 110,3 (v lanskem juniju 107). Cene so se najbolj povzela jajcem (za 17 odst.). Indeks proizvodnih cen (1953 = 100) se je dvignil na 140,1 (139,2 v maju in 132 v lanskem juniju).

UVIG CEN ZIVILOM NA MILANSKEM TRGU

V zadnjem tednu junija je se indeks cen 23 živilnih proizvodov najširše potrošniške zvišal na milanskem trgu tako v prodaji na drobno kakor v prodaji na debelo. V prodaji na drobno je dosegel 9436,9 (osnova 1938 = 100), dočim je znašal v drugem tednu junija 9417, v zadnjem tednu maja 9402,2, v lanskem letu pa povprečno 8791,7; v prodaji na debelo je znašal lani povprečno 7706,2, v zadnjem tednu letošnjega maja se je dvignil na 7978,2, nakar je zdrknil v drugem tednu junija na 7963,4, a v zadnjih sedem dneh istega meseca je kazal 7967,1. Cene so se povzela siru Gorgonzola, kavi, kakavu, oljtemu olju, perutnini in svežim jajcem, a znižale se so rizu, maslu, govejemu in telečjemu mesu, svinini, tunam v olju, slanini in krompirju.

Višje cene tudi v tujini

Življenski stroški naraščajo seveda tudi v tujini. Tako so cene na debelo in na drobno v aprilu znatno povzela v primeri s cenami v lanskem aprilu, manj, če jih primerjamo s cenami v letošnjem marcu. To pa velja samo za nekatere evropske in izvenevropske dežele, za katere imamo podatke. Cene na debelo so se v aprilu dvignile v Švici za 1,9 odst. v primeri z marcem in za 2,7 odst. v primerjavi z lanskim aprilom, v Italiji za 3,9 odst. v primerjavi z aprilom 1963, v Kanadi pa za 1,2 odst. v primeri z istim mesecem lanskega leta. Cene na drobno so se povzela v primeri z marcem za 0,9 odst. v Jugoslaviji, za 0,8 odst. v Vel. Britaniji, za 0,7 odst. v Švici in za 0,5 odst. v Belgiji, toda v primerjavi z lanskim aprilom so narasle za 6,6 odst. v Jugoslaviji, za 4,7 odst. v Italiji, za 3,7 odst. v Švici, za 3,3 odst. v Belgiji in za 2,1 odst. v Kanadi.

POVIŠANJE DRAGINJSKIH DOKLAD

Osrednja komisija, ki sledi razvoju cen in življenjskih stroškov, je ugotovila, da so se življenjski stroški v času od 15. maja do 15. julija dvignili za 2,32 točke ter sklenila, da se draginjske doklade nameščene v industriji, trgovini in v kmetijstvu dvignejo za 3 točke. Povišanje življenjskih stroškov ni doseglo sicer 3 točk, pač pa samo 2,32, vendar se doklade dvignilo za 3 točke, ker je bil povisek za 3 rejske, nove doklade veljajo za tromeščje avgust-oktober. V industriji znaša na primer povisek pri nameščeni kategoriji A 109,38 lire na dan, za kategorijo B pa 94,08; povisek za drugo kategorijo se suka med 70,77 in 81,93, za tretjo pa med 60,93 in 52,50 lire na dan itd.

Še vedno v veljavi fašistični zakon o srenjskih gmejnah v naših krajih

MARIJAN BRITOVSEK: Razkroj feudalne agrarne strukture na Kramjskem. Slovenska Matica, Ljubljana, 1964, str. 430.

Pisec prikazuje, kakšnega pomena so bile gozdne in pašne služnosti na slovenskih tleh v feudalni dobi graščinske gospodike, kako so delovale srenje, ki so urejale skupne vaške pašnike in kakšne so bile učitve pravice podložnikov do lesa in pase v gozdovih. V 15. in 16. stoletju so se spremenile gospodarske razmere ter je narasla cena gozdov. Zato je gosposka skušala zmanjševati pravice podložnikov v gozdovih. Nastali so hudi spori. Da bi jih pomirili, so skušali urediti servitutu vprašanje. Podložniki so se takrat razdelili v namupirali, šele meščanska demokratična revolucija leta 1849 na Dunaju je sprvila v hitrejši tek reševanje servitutnih pravic. Gozdne parcele so deloma ostale v servitutnem upravljenem kot srenjski skupnosti ali pa posejnikom. Na Primorskem je od celotne gozdne površine 182.408 ha ostalo s servitutni obremenjenih še 66.285 ha ali še celih 36,33 odst. celotne gozdne površine.

Fašizem, ki je prišel v naše kraje, je bil stršno primitiven tudi glede srenjskih pravic, usarskih pravic, glede srenjskih gmejnih: Izdal je 22. maja 1924 odlok št. 751, s katerim je vso zemljo naših srenj kroknatno dal v last občinam. To so podjedostati to zemljo uničevale v vse načine, najraje pa izsekoval les, kolikor se je dalo. Se sedaj trpijo Slovenci na Tržaškem in Gorškem posledice fašističnega odloka, ker ugaajoji tržaške mestne oblasti s temi nekdanji srenjskimi zemljišči politično raznarodovanje v občinah, ker delijo lo zemljo tistemu, ki se jim ljubi.

Britovskovo znanstveno delo pravne zgodovine ni še bila poučeno, kako so se menjali posestniški pravni odnosi na kmečkih zemljah, ampak prinaša tudi za vsakogar zelo zanimivo razlago, kako so na slovenskih tleh uvaljali krompir, gorozu, strlihenjo ajdo, deteljo, kako je bila v drugi polovici 18. in prvi polovici 19. stolja, izvedena prava agrarna revolucija v načinu obdelovanja. Po prebranju te knjige, se bomo lažje zavdali, da smo tudi sedaj v neke vrste agrarni revoluciji ne glede na državne meje.

Število trgovin nenehoma raste

Po podatkih tiskovnega urada na ministvstvu za trgovino in industrijo je v juniju začelo poslovati v vsej Italiji 307 novih trgovin v prodaji na debelo; od tega je bilo 174 trgovin v restavraciji in kmetijskih proizvodih ter 133 trgovin v neživilskih surovinah in industrijskim izdelki. Število vseh trgovin na debelo je naraslo za 0,35 odst. v primerjavi z majem, ko so zabeležili približno enak napredek v primeri z aprilom. V prodaji na drobno je pričelo s poslovanjem 2.118 novih trgovin, kar predstavlja 0,29 odst. več kot v prejšnjem mesecu, ko je njihovo število naraslo za 0,27 odst. v primeri z aprilom. Od tega je bilo 713 trgovin v restavraciji, 136 prodajalnih živil in neživilskih proizvodov ter 1.269 prodajalnih izključno neživilskih izdelkov.

Ob koncu junija so našeli v prodaji na debelo 87.315 trgovin, med temi 46.010 trgovin v restavraciji in 41.305 prodajalnih neživilskih proizvodov. V prodaji na drobno je bilo vsega 724.073 trgovin, in sicer 331.029 v restavraciji, 93.045 z mešanim blagom (živilnimi in neživilskimi proizvodi) in 299.999 z neživilskimi proizvodi. Med prodajalnimi neživilskimi blagom, oblačili in okrasi in drugim prejemnim izdelki in 136.710 trgovin z mehanskimi in drugimi proizvodi. Gostinskih obratov, vsehvišje hotele, so našeli 175.160; v juniju jih je začelo obratovati 713.

kultura in življenje

Še vedno v veljavi fašistični zakon o srenjskih gmejnah v naših krajih

je tudi znani »Večerni zvon« sta povsem prevzela gledalce. O tem moram iskreno povedati, da se res pozorno in še posebno olikano spremljali vsi predstavitelji, ki so na tudi z aplavzi niso šteli, kot se po navadi dogaja na sezonskih predstavah na Gradu.

Na splošno je bil spored dober, vendar nas ni zadovoljil. Izbor plesov ni bil najboljši; kajti tu pa tam se nam je zdelo izvajanje teh nekaj nam je zdelo izvajanje, da pri izvajanju takih bojnih plesov, kakor so na primer jugoslovanski komični plesi, Rusov ne moremo primerjati z Makedonci, vendar smo jih že videli pri točnejšem izvajanju. Razen tega je bilo morda tudi preveč izrazito pevskih točk. Mislim, da je ait ruskih pevki nedosegljiv, prav tako gočnost moških baritonov, toda žal je tržaško občinstvo bolj naloženo odrski dinamici in ceneni spektakularnosti. Po drugi strani pa prihaja gledat polne predstave na Gradu sv. Justa zelo mnogo »finojših« ljudi, pravzaprav »snobov«, tako le površno ocenijo odrsko dogajanje in jim ni do objektivne kritike. To je prišlo do izraza še pred kratkim in prav na istem pozorišču, ko so nastopili plesalci iz Gvineje. Primerjava med njihovo in rusko folkloro ni mogoča, ni pa s tem rečeno, da je ruska boljša, saj gre za dva povsem različna svetova. Gledalci so pa »remiljni izvajanje gvinejskih plesalcev nekako zviška, češ kako so ti primitivni, neomikani. Važno vlogo je imela pri predstavi scenografija, ki je bila kar najbolj preprosta, toda predno učinkovita, s svetlobo vzdušje je kvral le napovedovalec s svojimi ne preveč duhovitiimi pripombami. Seveda ni znal izgovarjati ne ruskih imen, ne naslovov. Za zaključek naj še povem, da je bila zvočna oprema dobra, kar je danes že redkost pri tovrstnih predstavah.

Tržaške lučke

Na ljubljanski televiziji so te dni s sodelovanjem pevcev in pevke smenali enajst slovenskih ljudskih popevk, ki so bile na sporedu tržaškega festivala »Slovenske popevke '64«, ki ga je organiziralo prosvetno društvo »Barkovljen«. Med našimi pevci so v Ljubljani nastopili: Ljuba Berce, Miranda Caharija, Nora Jankovič, Ivan Sancin in Odeina Zupin. Nastopil je tudi ženski kvartet, ki ga sestavljajo Milka Milič, Jadranka Suišgoj ter Marta in Savina Valetič. Smenali so tudi tri plesne in dve humoristični točki, pri katerih nastopa tudi Riko Pertot. Slovenske popevke, tri plesne in humoristične točke bo jugoslovanska televizija oddajala 19. avgusta pod naslovom »Tržaške lučke«.

Gostovanje sovjetske folklorne skupine

Pretekli teden je gostovala v našem mestu ruska folklorna skupina, ki jo vodi Irina Grjebina. Nastopila je na Gradu sv. Justa s tremi predstavami. Napovedani sta bili sicer samo dve, toda na splošno željo tržaškega prebivalstva so ruski umetniki nastopili še v tretje. V ansamblu Irine Grjebine je bilo 47 plesalcev in plesalk. Pevcev in pevke ter godbenikov. Med izvajanjem ruskih, besarabskih, kavkaških, transkavkaških in ukrajinskih narodnih plesov in pesmi so ti prikazali kar 500 pestrih noš. Nad temi se je navduševalo predvsem žensko občinstvo. Plesalci so pokazali znaten repertoar osebnih akrobatskih zmoglosti, katerega mi sicer že dokaj dobro poznamo in so z njim posebno ob koncu predstave tako »vzvali«, da je občinstvo kar med odrskimi izvajanjem nepretrogoma ploščalo in ob koncu posameznih točk zahtevalo ponovitve. Irina Grjebina je oskrbela koreografijo, toda izkazala se tudi kot odlična plesalka in pevka. Njen nežen glas in gromovitost baritona Aleksandra Bohra (zajel

PROSLAVA 60-LETNICE PROSESKE GODBE. Preteklo nedeljo je na Proseku tamkajšnje Godbeno društvo proslavilo 60. obletnico obstoja. Na proslavi so sodelovali tudi godbeni ansambli iz

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Tudi v minulem tednu je bilo povprečje po letošnji pšenici živahno, zlasti velja to za finije vrste. Ponudba je povsem zadovoljiva. Zanimanja za uvoženo koruzo ni, ker operaterji čakajo na domačo koruzo novega pridelka. Trg z rižem je v zastoji, cene so nizke. Kupčije z nekaterimi drugimi žitaricami so razmeroma bogate, posebno glede ovsu. Za moko spet ni posebnega zanimanja, glede cen pa se kaže težnja navzgor. Trgovina s sočivjem je šibka. Na žitinskem trgu je precej živahno, slabše je z leteli. Na vinskem trgu prevladuje zastoj; prekupčevalci bi se radi čimprej znebili vina v zalozah, ker pravijo, da bo letos trgatve zgodnja. Zanimanje za oljčno in semensko olje je šibko. Tudi trgovanje s sezonskim sadjem in zelenjavo ni posebno živahno, delno je treba to pripisati odhodu ljudi na počitnice.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Cene veljajo za kg vseh vrst embalažo. Suh česen 100 do 140 lir za kg, pesa 48-80, rdeča pesa 30-80, korenje 80-110, kumarec 30-70, zelje 30-48, čebula 60-100, disca zelisa 220-500, svež fižol 100-200, fižol bohy 80 do 180, cikorkija 80-150, solata in divjija 80-150, melancane 20-60.

krompir 43-46, zelena paprika 40-68, rumena 90-140, paradizniki 70-60, peteršilj 70-100, zelena 70-100, bučice 40-100; hruske 40 do 50, breskve 60-180, lubenice 30-90, češnje 30-90, grozdje 80 do 200 suho grozdje 150-200, pomaranče 160-250, limone 120-170 lir za kg.

MLEČNI IZDELKI

LODI. Maslo iz centrifuge 930 do 940 lir za kg, uvoženo maslo 880-900, lombardsko maslo 880 do 890, emiljsko 870-880, sir grana proziv. 1961-62 1110-1150, proizvodnja 1962 1060-1100, proziv. 1963 920-980, sir grana svež (od 1 do 30 dni) 675-685, uležan (30 do 60 dni) 690-740, Sbrinz svež 670-700, uležan 760-780, Emmental originalen švicarski 940-990, Provolonc svež 550-580, uležan 630-720, Italico svež 520-550, uležan 640-680, crescenza svež 420-440, uležan 530-560, Gorgonzola svež 410-440, uležan 630-680, Taleggio svež 430-450, uležan 610 do 630.

ZIVINA ZA REJO IN KLAVNA ZIVINA

FIRENZE. Neodstavljena tele-tela 650-730 lir za kg žive teže, tele-tela I. 540-590, II. 520-530, voli I. 410-430, II. 360-390, krave I. 390-420, II. 340-360, junca in ju-nice I. 410-470, II. 360-405, bikli I. 360-445, debeli prašiči 340, suhi prašiči 320-340, težki 320-350, ne-odstavljeni prašiči 310-350.

PERUTNINA IN JAJCA
MILAN. Zaklani piščanci 510 do 550 lir za kg, uvoženi zakla-ni piščanci 460-560, žive kokoši 350-450, žive domače kokoši 720, žive uvožene kokoši 370-400, za-klane uvožene kokoši 450-500, za-klane pegatke 1200-1300, zaklani golobi 1100-1200, uvožene zm-rnjene pure 450-650, žive domače gosi 530, zaklane gosi 650, uvo-žene zaklane gosi 380-400, zakla-ni domači zajci s kožo 600-670, brez kože 700-800; uvoženi za-klani zajci s kožo 700-800. Perut-nina za rejo: male gosi 280-350. Sveža domaša jajca 21 do 25 lir za kos.

TRAV
KRV. Navajamo cene za kg neocarinjene kave (v oklepaju ocarinjena kava). *Brazilska kava*: Pernambuco 3 117/19 47,50 lir za kg fob (1400), Santos Fancy 18 57 lir za kg fob (1510), Viktorija V 18 19 43 lir za kg fob (1390); *Srednjeameriška kava*: Ekvador extra superior 47,50 do-larjev za 50 kg fob (1390), Haiti naravna XXX 53 dol. za 50 kg fob (1400), Kostarika 54 dol. za 50 kg fob (1510); *Arabska in afriška kava*: Gimma 346 šilinqov za 50 kg cif (1390), Moka Hodeidak št. 1 365 šil. za 50 kg cif (1410); *Indonezijska in mala-zijska kava*: AP/1 278 šil. za cwt cif (1280), AP special 308 šil. za cwt cif (1310), Rob EK/1 3-5 odsto 274 šil. za cwt cif (1290), Rob EK/1 special 282 šil. za cwt cif (1290), Rob EK/3 10-12 odsto 270 šil. za cwt cif (1270) lir za kg.

LES
TRST. Cene veljajo za avstrijski rezani les, dostavljen na me-jo, neocarinjen. *Jelov les*: I-II širok 33-35.000, 0-III 29.000, 0-IV 28.000, III 27.000, IV 21.000, les krajših mer od 2 do 350 17.000 do 19.500, tramovi »po običaju Trst« 14.500-15.500; *macesnov les*: I-II 38.500-40.500, I-II-III 28 do 29.000, III 20.000; *Borov les*: I-II 31-33.000, I-II-III 25.000 do 26.000, III 18-20.000 lir kub. meter.

VINO
MILAN. Rdeče piemontsko vi-no 9-10 stop. 680-760, Barbera sup. 12-13 stop. 950-1030, mantovansko rdeče vino 9-9 stop. 660 do 720, Valpolicella Bardolino 9-11 stop. 780-840, Merlot 10-12 stop. 755-855, Reggiano 9-11 stop. 720 do 770 modensko vino 9-11 stop. 720-840, belo v. iz Romagne 9-10 stop. 630-660, rdeče 9-10 stop. 650 do 680, klasični toskanski: Chian-ti 12-13 stop. 455 do 495 (stekle-nica), navadna toskanska vina 8-10 stop. 610-720, Aretino belo 8-10 stop. 600-700, belo v. iz Mark 9-10 stop. 660-680, rdeče 3-10 stop. 660-700, belo v. iz Sardinije 10,5-11,5 stop. 675-695, rdeče 12-13 stop. 765-845 lir za stop./stot.

KONSERVIRANA ZIVILA
MILAN. Dvakrat koncentrirana paradižnikova meza v škatalah po 5 kg 190-200 lir za kg, v škatalah po 1/2 kg 220-230, trikrat koncentrirana paradižnikova me-

zga v škatalah po 5 kg 220-225, v šk. po 1/2 kg 250-260, v tubah po 200 g 70-80 lir tuba, olupljeni paradižniki v škatalah po 1200 g 180-190 lir škatala; svež grah v škatalah po 1 kg 150-165, v šk. po 1/2 kg 160-180, droben fižol v škatalah po 1 kg in 1/2 kg 210-240, gobe v oljčnem olju v škatalah po 5 kg 1900-2000, čebulice v ki-su v škatalah po 5 kg 240-270, rde-ša in rumena paprika v kislu 280 do 310, marmelada 235-245; tuna v oljčnem olju 1150-1250.

Piranski trg dobro založen

V zadnjem času je v okolici Pirana pritisnila huda suša; le v nedeljo je padlo v popoldnem skuh nekaj urah nekoliko dežja. Kljub temu je piranski trg dobro za-ložen z zelenjavo in sadjem. To je toliko večjega pomena, ker je mesto prepolno domačih in tujih turistov, ki jih je treba prehraniti. Trg je od leta do leta bolj založen, ker omogoča razmah proizvodnje prometnih vozil v Jugoslaviji lažji dovoz tudi iz bolj oddaljenih krajev. Tako npr. dovažajo sadje, posebno breskve, tudi iz Brd in Vipavske doline, sami kmetje, ki so si nabavili vozila. Letos je dovoz sadja prav iz Vipav-ske doline večji kakor prejšnja leta. Sadje prihaja tudi globlje iz Istre, tako na primer lubenice in dinje, nekaj pa tudi grozdja.

Navedli bomo nekaj cen za zelenjavo in sadje, ki so sicer dokaj spremenljive in različne glede na kakovost blaga in trenutni položaj na trgu: paradizniki 100 din kg, fižol v stročju 120-200, cvetača 200, paprika 280, čeno, melancane 180, česo, 250, kumarec 50; hruske 120-200, breskve 100-180, fige 180, jabolka 120-150, dinje 200, lubenice 200, limone 300 din kg, man-deljni 240 din kg.

Povečan izvoz jugoslovanskega bukovega lesa

V lanskem letu se je potrošnja lesa po vsem svetu znatno dvignila. Tudi letos se kaže težnja navzgor. Ker evropski in ameriški gozdovi ne morejo več kriti svetovne potrebe po lesu, se morajo zdaj kupci obračati tudi na izvoznike drugih celin. To postavlja najugodnejše pogo-je za plasiranje surovin in prvovrstnega predelane lesa na mednarodne trge, spričo če-

IZVOZ BUKOVEGA REZANEGA LESA (januar - maj)

DRŽAVA	1963	1964
	Količina (v tonah)	Vrednost (v tisoč din)
Italija	46.704	611.910
Velika Britanija	8.343	184.550
Egipt	2.086	39.836
Izrael	3.019	72.674
Španija	4.297	90.407
Madžarska	2.144	46.945
Grčija	261	5.315
DR Nemčija	49	909
Tunizija	782	17.109
SKUPAJ	76.735	1.276.184

Povečan izvoz kave iz Brazilije

Junija je Brazilija zopet pričela bolj izvažati kavo; v prejš-njih mesecih tega leta je Bra-zilija izvozila 1,1 milijona vreč (meseca maja 768.829 vreč). V vsem prvem polletju letošnjega leta je izvoz dosegel 18,8 mil. vreč (lani 15,6 mil. vreč). V Brazilijo so prispeli zahod-nonemški uvozniki kave, ki jih je povabil znani brazilski inštit-ut za kavo (Instituto Brasileiro do Café). To so razni agenti za kavo, uvozniki, pa tudi pred-stavniki obratov za prajenje. Zah. Nemčija je za Združenimi ameriški državami najmočnejši odjemalec brazilske kave. Doslej so Brazilci izvažali v Zahodno Nemčijo povprečno 800 tisoč vreč kave na leto, zdaj na-meravajo Nemci dvigniti letni nakup na 1 milijon vreč. Nemci pričakujejo, da bodo Brazilci, ki svoje cene prilagodi cenam, ki veljajo v Srednji Ameriki.

SESTANEK MEDNAROD-NEGA SVETA ZA KAVO
Zasedanje mednarodnega sveta za kavo bo trajalo v Londonu do 7. avgusta. Na sestanku bodo določili izvozne kontingente, ki bodo veljali za leto 1964-65 začeni s 1. oktobrom tega leta. Pri določevanju raz-nih kontingentov bodo upošte-ovali poročilo izvršnega odbora o položaju na svetovnem trgu, in to o ponudbi in povpraševanju.

IZVOZ POLJSKEGA PREMOGA
Poljska je morala lani zmanjšati izvoz svojega premoga za 1 milijon ton, da bi lahko pre-skrbela domači trg. Kljub temu je izvoz znašal še vedno 16,9 mil. ton. Od tega je bilo največ vzhodne države, in sicer 8,5 mil. ton. Mnogo poljskega pre-moga gre v skandinavске drža-ve; Danska je prevzela 2,25 mil. ton in Finska 1,45 mil. ton črne-ga poljskega premoga.

Povečan izvoz jugoslovanskega bukovega lesa

V lanskem letu se je potrošnja lesa po vsem svetu znatno dvignila. Tudi letos se kaže težnja navzgor. Ker evropski in ameriški gozdovi ne morejo več kriti svetovne potrebe po lesu, se morajo zdaj kupci obračati tudi na izvoznike drugih celin. To postavlja najugodnejše pogo-je za plasiranje surovin in prvovrstnega predelane lesa na mednarodne trge, spričo če-

IZVOZ BUKOVEGA REZANEGA LESA (januar - maj)

DRŽAVA	1963	1964
	Količina (v tonah)	Vrednost (v tisoč din)
Italija	46.704	611.910
Velika Britanija	8.343	184.550
Egipt	2.086	39.836
Izrael	3.019	72.674
Španija	4.297	90.407
Madžarska	2.144	46.945
Grčija	261	5.315
DR Nemčija	49	909
Tunizija	782	17.109
SKUPAJ	76.735	1.276.184

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Za dvig živinoreje v Italiji

Minister za kmetijstvo Ferrarri-Gradi je sklical važno posve-tovanje z namenom, da bi se po-svetovalo glede ukrepov, ki so potrebni za dvig živinoreje. Po-svetovanja so se udeležili tudi predstavniki kmetijskih nadzor-stev. Minister za kmetijstvo je ob tej priložnosti naglasil, kakor se poraba mesa v Italiji dvi-ga. Ker ni dovolj mesa, doma-ga je treba uvažati iz tujine. Ma-stopil je trenutek, ko mora drž-ava sporazumno s kmetijskimi stanovskimi organizacijami in vsemi kmeti pričeti z izvajanjem organskega načrta za dvig živi-noreje. Tem ukrepom je torej treba dati prednost. Med ukre-pi, ki jih je navedel minister, je tudi *oprostitev carine na uvoz plemenite živine*. Zboljati je treba tudi krmo. Kmetijske nad-zornike je minister opozoril na vprašanje financiranja zelenega načrta. Inšpektorji so nato po-ročali o najnovijem razvoju živinoreje v Italiji ter ugotovili, da zdaj živalski sklad ne upada več, nasprotno, število živine se je pričelo dvigati.

Kmet in vrtnar sredi avgusta

NA NJIVI: Če nameravamo sejati strniščne posevke, ne sme-mo več čakati. Zemlji bi močno koristilo, če jo preorjemo in jo prepustimo ugodnemu delovanju sončnih žarkov. Močno za-plevljene njive moramo očistiti. Plevel ki se razmnožuje z živi-cami, najbolje zatremo, če vrže-mo živice na površino in jih prepustimo sončni pripekli. Na-daljevanje z izkopavanjem krom-pirja. Gomolje pustimo, da se dobro osušijo na soncu. Ne sme-mo odstranjevati z rastlin koru-zne metlice. Ta mesec je naj-prikladnejši za setev rdeče de-telje.

V VINOGRADU: Skropljenja je za letos konec. Opravimo po-letno kop v vinogradu, da uniči-mo plevel in da zadržimo vlago v tleh. Redimo trtno listje, da odpremo pot sončnim žarkom do grozdov, vendar ne smemo trto preveč oklestiti; ne pozabimo, da listje ščiti grozdje pred točo. KLET: Vročina škodi rju, ker se lahko pojavi cik. Zato zračimo kleti ponovno. Če je vino že napadeno po kisovih bakterijah, moramo seči po kalijevemu metabisulfitu. Posode naj bodo vedno polne.

VRT. Sejnemo hitro rastoče ze-lenjadnice, katere lahko pobere-mo pred nastopom mraza, in prizime zelenjadnice.
Brezplačna sredstva proti škodljivcem
Sredi preteklega meseca je pričelo pokrajnsko kmetijsko nadzorstvo v Trstu (Ulica Gne-ga, št. 6/1), razdeljevati brezplačno, in to, dokler ne bo izr-pavana ta namen razpoložljiva vsota, primerne količine proti-parazitarnih sredstev. V ta na-men je treba predhodno napra-viti prošnjo.

Razdeljevanje se vrši v smislu odločbe 15. člena (varstvo rastlin) pred zbiranjem zakona št. 454 z dne 2. junija 1961. »Zeleni načrt«. Razdeljujejo se sledeča protiparazitarna sredstva: Bra-zilcol, Panan, Tortrin, Vitex, Ro-gor L 20 in Kel E 20.
Brazilcol uporabljamo za raz-kužbo zemlje, Panan in Tortrin za zatiranje *koloredskega hro-šča*, Vitex služi za škropljenje proti strupeni rosi krompirja in *paradižnikovi*; zadnja dva pri-pravka - Rogor L 20 in Kel E 20, specifični insekticidni sredstvi, pa služita za škropljenje proti oljni mušici, češnjevi muhi in pajkvcem.

Pričakovali so večji pridelek pšenice

Po še nepopolnih podatkih ti-skovne agencije «Italia» bo pri-delek žita v Italiji letos sicer razmeroma bogat v primeri z lanskim, vendar nižji, kakor so predvidevali pred dvema mese-cema. To je treba pripisati pred-*vsem slabemu vremenu*, namreč dežju in toči, ki je oklestila klasje še pred mlajvijo. Matevej je bila letos kasnejša in neke-teri zatrljejo, da zato, ker po-lanske zbornica še ni odobrila novega zakona o dodeljevanju žita splovinarjem in pridelo-valcem. Splovinarji so doslej prejeli 57 odst. a posestniki 43 odst. vsega pridelka, po no-vem zakonu pa bi prejeli splovinarji 58 in posestniki 42 odst. pridelane žita.
Kakor smo poročali v naši zadnji številki, bi moral po predvidevanjih od 20. maja le-tošnji pridelek vreči okrog 95 milijonov stotov žita, zdaj pa računamo, da bo nekoliko nižji. Zlasti bo trpela kakovost. Kljub vsemu bo letina boljša od lan-ske; kajti v številnih pokraj-

„GOSPODARSTVO“
Izhaja tedensko • Uredništvo in uprava: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933 • Cena: posamezna številka 100 lir, za Jugoslavijo din 25.—, naročnina: letna 1300 lir, polletna 700 lir, poštni tek rač. »Gospodarstvo« št. 11-9396 • Za Jugoslavijo izdaja 1200 din, polletna 6000 din. Naroča se pri ADIT, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stari trg 3-I, tel. rač. 600-14-603-86. Za ostalo inozemstvo 4 dolarje letno. Cene oglasov: za vsak mm vršne v širini enega stolpca 60 lir • Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce. Založnik: Založba »Gospodarstvo« • Tiskarna Založništva tržaškega tiska (ZTT) • Trst, Ul. Montecci 6

URARNA IN ZLATARNA MIKOLJ KAREL TRST
Campo S. Giacomo 3, tel. 95-881
Ure najboljnih znamk velika izbira zlatih okras-kov; kajti v številnih pokraj-

Interieurpro Koper
MEDNARODNA ŠPEDICIJA IN TRANSPORT
KOPER • TELEF. 21-830 • TELEX 03517
PREDSTAVNIŠTVO v Trstu, via Roma, 15 - Tel. 37-823
Dodajanje ledu in vskladičenje blaga — Kvantitativni prevzem — Poslovanje na mednarodnih sejmih in razstavah — Redni zbirni promet iz evropskih centrov — Mednarodni cestni transport blaga z lastnimi kamioni po kopnem, po morju, po rekah in zraku — Carinjenje blaga — Transportno zavarovanje blaga — booking ladijskega pro-stora — Kontrola transportnih dokumentov — strokovno pakiranje.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

CHICAGO	21.7.64	23.7.64	4.8.64
Pšenica (stot. dol za 60 funtov) . . .	137 1/4	140 3/4	140 1/4
Koruzna (stot. dol za 56 funtov) . . .	119 1/8	117 1/2	118 3/4
NEW YORK			
Baker (stot. dol za funt)	39,75	41	41
Cin (stot. dol za funt)	163,50	157	161,75
Svinec (stot. dol za funt)	13	13	13
Cink (stot. dol za funt)	14,75	14,75	14,75
Aluminij (stot. dol za funt)	24	24	24
Nikel (stot. dol za funt)	79	79	79
Antimon (stot. dol za funt)	44	44	44
Lito železo (stot. dol za funt)	63,50	63,50	63,50
Zivo srebro (stot. dol za steklenico)	278	280	289
Bombaž (stot. dol za funt)	34,50	34,05	33,65
Volna (stot. dol za funt)	169,50	171	171
Kava «Santos 2» (stot. dol za funt)	47	46 1/2	47
Kakao (stot. dol za funt)	23 1/2	23	22 1/2
Sladkor (stot. dol za funt)	4,43	4,27	4,46
LONDON			
Baker (funt šter. za d. tono)	310	317	340
Cin (funt šter. za d. tono)	1255	1217 1/2	1237 1/2
Cink (funt šter. za d. tono)	136	142	136
Svinec (funt šter. za d. tono)	99 1/4	106 1/4	106 1/2
Kavčuk (penijev za funt)	19 1/8	19 3/8	19 1/2
SANTOS			
Kava «Santos D» (kruzejrov za 10 kg)	2984	3020	3064

V preteklem tednu so na svetovnih borzih s surovinami za-bedežili napredovanje bakra, ci-na, svineca, živega srebra, volne, jute in kave; tečaj je nazado-val cinka, bombaža, kakavu, sladkorju, pšenici in koruzi. Ce-na aluminija, litemu železu in kavčuku je ostala bistveno ne-spremenjena.

Cena bakru se je na london-ski borzi s surovinami spet dvignila. V nekaterih ameriških rudnikih se nadaljuje stavke; po mnenju strokovnjakov bodo te povzročile zgubo 40.000 ton. V Londonu je rahlo napredoval tudi tečaj cina. Svetovna proiz-vodnja je kakovitna (tu ni všteta proizvodnja v državah zhodnega bloka) je dosegla 31. marca letos 143.500 ton, kar predstavlja 20.500 ton manj kakor zna-ša svetovna poraba. To pripisuje skupinski prodajni ameri-ških presežkov in popolni likvi-daciji regulacijskih zalog Med-narodnega sveta za cin. Svetov-na proizvodnja prvovrstnega ci-na je vrgla v letošnjem aprilu 13.200 ton ali 400 več kot aprila; v istem mesecu se je sve-tovna poraba povečala za 200 ton, dosegla je 14.500 ton. Tečaj svinecu se je pričel na london-skem trgu spet dvigati.

ZIVILA
Sladkor je tako na london-skem kakor na newyorskem tr-gu rahlo nazadovale. Njegov te-čaj je zdaj nižji kot je bil 29. decembra 1962. Letošnji svetovni pridelek bo znatno boljši kakor so predvidevali in bo vrgel menda okoli 3,5 milijona ton več kot v lanski sezoni. Po ne-uradnih podatkih naj bi letos evropski pridelek sladkorne pe-se za 4,6 milijona ton presegel lanskega. Pridelek bo prav tako ugoden tudi v Avstraliji, Južni Afriki in nekaterih južnoameri-ških državah.

VALUTE V MILANU

Amer. dolar	287,64	4.8.64
Kana . dolar	624,75	624,70
Nem. marka	575,30	575,30
Francoski fr.	157,15	157,05
Švicarski fr.	127,40	127,40
Avstrijski šil.	144,40	144,40
Avstral. funt	24,19	24,20
Funt št. pap	1381,20	1379,50
Funt št. zlat	1741,75	1741
Napoleon	6250	6200
Zlato (gram)	5975	5975
Dinar (100) - Trst	718	718
drobni 78-80		
debeli 70-72		

BANKOVCI V CURIHU
5. avgusta 1964

ZDA 1 dolar	4,29
Anglija (1 funt št.)	11,95
Francija (100 n. fr.)	87,00
Italija (100 lir)	0,6380
Avstrija (100 šil.)	16,60
ČSSR (100 kr.)	9,00
Nemčija (100 DM)	107,50
Belgija (100 b. fr.)	8,60
Svedska (100 kr.)	83,00
Nizozemska (100 goid.)	118,30
Španija (100 pezeta)	7,05
Argentina (100 pezov)	2,10
Egipt (1 e funt)	5,40
Jugoslavija (100 din)	0,55
Avstralija (1 av. funt)	9,4750

Povečan izvoz napravljenih oblek

Po bitenu Italijanskega zdru-ženja industrijev oblačilne stroke navajamo nekaj podatkov o konjunkturi za oblačilno in-dustrijo posebno o izvozu iz Ita-lije.

V prvih treh mesecih tega leta se je vrednost izvoženih ob-lačil povečala za 30 odst. v pri-meri z razdobjem januar